

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Otázky zániku společného jmění manželů

Zákonem č. 91/1998 byl institut bezpodílového spoluvlastnictví manželů nahrazen institutem novým a to společným jměním manželů. Hlavním přínosem novely je, že výrazně rozšiřuje prostor pro smluvní autonomii manželů a dává více možností upravit právní vztahy mezi manžely na základě dohody odchylně od dřívějších kogentních ustanovení občanského zákoníku.

Zákonem č. 91/1998 byl institut bezpodílového spoluvlastnictví manželů nahrazen institutem novým a to společným jměním manželů. Hlavním přínosem novely je, že výrazně rozšiřuje prostor pro smluvní autonomii manželů a dává více možností upravit právní vztahy mezi manžely na základě dohody odchylně od dřívějších kogentních ustanovení občanského zákoníku.

Společné jmění manželů existuje pouze pokud trvá manželství. Je to institut, který je na manželství bezpodmínečně vázán. Jestliže tedy dojde k některé skutečnosti jako smrt jednoho z manželů, prohlášení jednoho z manželů za mrtvého, rozvod manželství či prohlášení manželství za neplatné, které jsou příčinou zániku manželství, zaniká také společné jmění manželů.

Zásada, že společné jmění manželů může trvat jen za existence manželství a zaniká společně s ním však neznamená, že se nemohou vyskytnout situace, kdy dojde ke zrušení společného jmění manželů za trvání manželství.

Tyto případy jsou dva a zákon je výslovně uvádí. V prvním případě může společné jmění manželů zaniknout pravomocným rozsudkem trestního soudu o propadnutí majetku nebo jeho části státu podle § 52 odst. 1 a 2 zákona č. [140/1961](#) Sb., trestního zákona. Zákonodárce se tímto ustanovením snaží chránit druhého manžela tím, že se prohlásí zánik společného jmění manželů a provede se vypořádání, takže část majetku druhého manžela zůstane nedotčena. Druhá situace nastává podle §§ 14 a 26 zákona č. [328/1991](#) Sb., o konkurzu a vyrovnání, kdy vyslovením konkurzu v občanském soudním řízení úpadcovo společné jmění manželů zaniká.

Pokud došlo k zániku společného jmění manželů za trvání manželství lze je podle § 151 občanského zákoníku obnovit. Nemůže se tak však stát případným souhlasným projevem manželů, ale je nutné, aby o obnovení rozhodl soud.

Podle § 149 odst.2 občanského zákoníku zanikne-li společné jmění manželů provede se vypořádání. Vzhledem k tomu, že zánik společného jmění manželů a jeho vypořádání většinou nespádají v jeden časový okamžik a často je naopak doba mezi zánikem a vypořádáním dlouhá, je zřejmě na místě položit si otázku, kterými normami se budou řídit právní vztahy manželů v tomto období. Praxe se přiklání k názoru, že v období mezi zánikem a vypořádáním se použije předpisů o společném jmění manželů. Diskuze se vede pouze o způsobu jejich použití, tj. zda se mají aplikovat obdobně či pouze přiměřeně.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)

- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)